

PRANA VAHA SROTAS

Kasa

A/c charaka (cha.chi-18/4)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Kshataja
5. Kshyaja

Shwasa

A/c charaka (cha.chi-17& cha.su 19/5)

1. Maha shwasa ~~हृत्~~
2. Urdhwa shwasa
3. Chinna shwasa
4. Tamaka shwasa
5. Kshudra shwasa

Hikka

A/c charaka (cha.chi-17 & cha.su-19)

1. Mahathi महती
2. Gambhira गम्भीरा
3. Vyapeta पम्ल्या
4. Kshudra क्षुद्रा
5. Annaja अन्नज्या

Shosha (Rajyakshma)

A/c sharaangadhara

1. Atimaituna janya
2. Dukha janya
3. Shareera vrina janya
4. Vyayama janya
5. Adhva gamana janya
6. Vardhakya janya

A/ sushrutha -

1. Vyavya janya व्यवाय
2. Vyayama janya व्यायाम
3. Shoka janya शोक
4. Jara janya जरा
5. Adhva janya अध्व
6. Vrina janya व्रण
7. Ura kshatha janya ~~उरः क्षथा~~
उरः क्षथ (उपवास)

UDAKA VAHA SROTAS

Shotha/shwvthu

A/c charaka (cha.su-18)

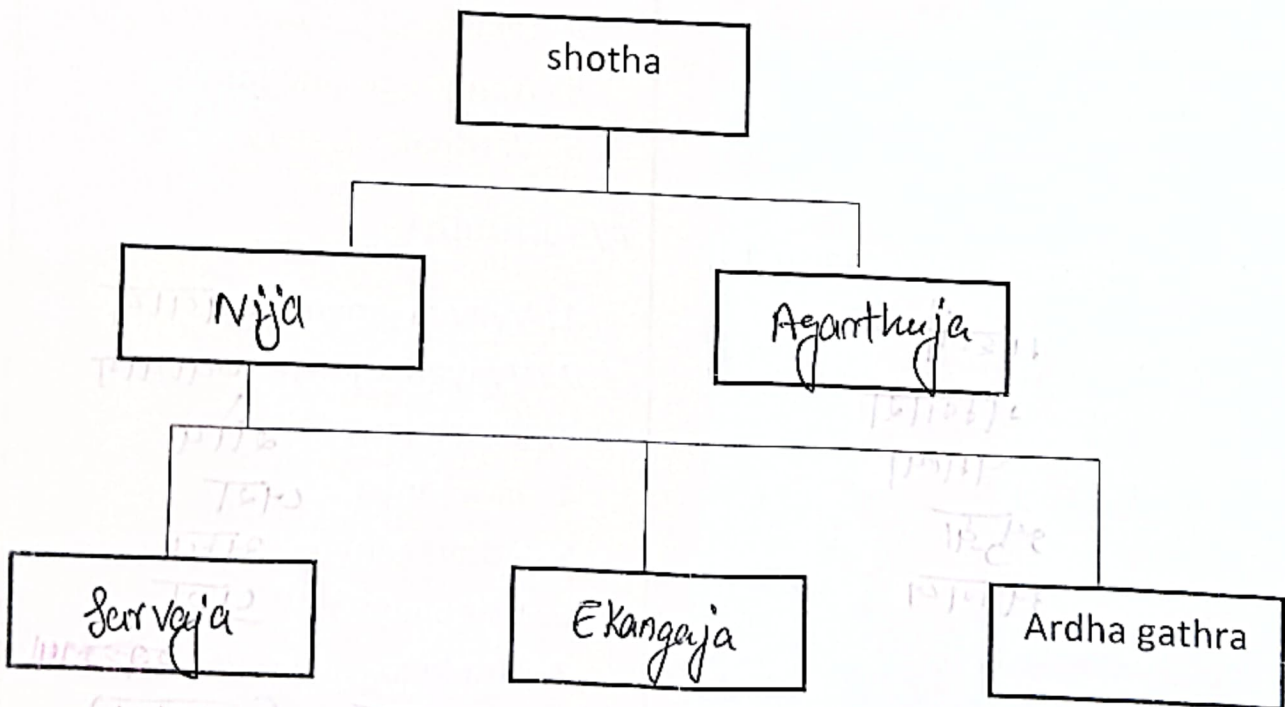
1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Vata-pittaja
5. Vata-kaphaja
6. Pitta-kaphaja
7. Sannipataja

A/c सुद्धा

- १) उत्तम भाग श्वेतपु
- २) मध्य भाग »
- ३) मध्यम भाग »
- ४) सर्वसह स्वयम्

A/c charaka (cha.su-19)

1. Vataja
2. Pittaja
3. kaphaja

Udara

A/c charaka (cha.chi-13)

1. vatoudara
2. pittoudara
3. Kaphoudara
4. Sannipathiko udara
5. Pleeho udara
6. Badho udhara (Badha-gudhoudara)
7. Kshatho udara (chidhro udara)
8. Udhako udara (Jalo udara /Dako udara)

Trishna

A/c charaka (cha.chi-22)

1. Vataja वातज
2. Pittaja पित्तज
3. Amaja आमज
4. Kshyaja अयज
5. Upasargaja अपशर्गज

A/c sushrutha (su.u-47/6)

- 1.vataja वातज
- 2.Pittaja पित्तज
- 3.kaphaja कफज
- 4.Amaja आमज
- 5.Raktaja रक्तज
- 6.Dathu kshya janya धातुअयज
- 7.Bhakta nimittaja भक्त नीमित्तज

ANNA VAHA SROTAS

Agni mandhya

Agni dushti are

1. Mandha agni – Kapha
  2. Thikshna agni – Pitta
  3. Vishama agni - Vatha
- Samagni (A normal agni doing proper pachana with involvement of all the 3 doshas)

Ajeerna

A/c Ashtanga hridya (A. hr. su -8/25)

1. Ama ajeerna आम
2. Vishtabdha ajeerna विष्टब्ध
3. Vidhagdha ajeerna विदग्ध
4. Rasashesha ajeerna रसशेष

Aruchi / Arochaka

A/ c sushrutha (su. U 57/3) & M.ni-14

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja
5. Manasaja

M56BOOKSTORE

Anaha

A/c Madava nidhana (M.ni-27) & su.u-56

1. Amaja anaha (Amashayaja)
2. Purishaja anaha (pakvashyaja)

Chardhi

A/c charaka (cha.chi-20)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja
5. Dwishtartha yogaja *द्विसार्थ. योगज*

Amlapitta

A/c madhava nidhana (M.ni – 51)

A 1.Urdhwaga amlapitta

2. Adhoga amlapitta

B 1. Vataja

2.kaphaja

3.kapha-pittaja

4Kapha-vataja

Gulma

A/c charaka (cha.chi-5)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
- 4.Raktaja
- 5.sannipathaja

Grahani

A/c charaka (cha.chi-15)

1. Vathaja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja

Other some terms can be seen in madhava nidhana like, (M.ni-4)

Samgrahani roga

Gati yantra grahani roga

Shoola

A/c madhava nidhana (M.ni-26)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja
5. Vata-pittaja
6. Vata-Kaphaja
7. Pitta-kaphaja
8. Amaja

B

1. Annadrava shoola
2. Parinnama shoola

RASAVAHA SROTAS

Jwara

A/c charaka (cha.chi-3 & cha.ni-1)

A	B	C
1.shareerika	1.Soumya	1.Antarvega
2.Manasika	2.Agneya	2.Bahirveha

D	E
1. Prakritha	1. Sadhya
2. Vaikritha	2. Asadhya

F. (Vishama jwara)

1.samthathaka

2. Sathathaka

3. Anya dhushka

4.Thrithyaka

5. chadhurthaka

F. (Dhathu gatha jwara)

1. Rasaja   6.Majjaja

2. Rakthaja   7.Shukraja

3. Mamsaja

4. Medhaja

5. Asthija

G. (karana bhedha/ ashta vidha jwara)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Vata-pittaja
5. Vata-kaphaja
6. Pitta kaphaja
7. Sannipathaja
8. Aganthuja -
  - a. Abhigathaja
  - b. Abhi shankaja
  - c. Abhichara
  - d. Abhishapa

H. (sannipatha jwara)

1. Vata pittolbana mandha kapha
2. Vata shleshmolbana mandha pitta
3. Pitta kaphaolbana mandha vatha
4. Vataolbana mandha pitta kapha
5. Pittolbana mandha vata kapha
6. Kaphaolbana mandha vata pitta
7. Kapholbana madhya pitta mandha vata
8. Pittolbana madhya kapha mandha vata
9. Vataolbana madhya kapha mandha pitta
10. Kapholbana madhya vata mandha pitta
11. vataolbana madhya pitta mandha kapha
12. pittolbana madhya vata mandha kapha
13. Tridhosholbana sannipathaja

Pandu (cha.chi-16)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja
5. Mrith bhakshna janya

A/c susrutha (su.u-44)

- 1.vataja
- 2.pittaja
- 3.kaphaja
- 4.sannipataja

Hridroga(cha.su-17)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja
5. Krimija

शोध

- ① वातज
- ② पित्तज
- ③ कफज
- ④ सन्नियतज
- ⑤ अग्न्युल
- ⑥ विषज
su.u-47

Madathya (cha.su-19 & cha.chi-24)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja

1. panatyaya
- 2.Paramada
- 3.Pana ajeerna
- 4.pana vibhrama

RAKTA VAHA SROTAS

Rakta pitta

A/c charaka (cha.chi-4)

BASED ON MARGA	BASED ON DOSHA(pratyatma lakshana cha.chi-4)
1.Urdva gatha	1.vataja
2.Adho gatha	2. Pittaja
3. Tiryak gatha	3.kaphaja
	4.Dwidoshaja
	5.sannipathaja

Kamala (cha.chi -16 & cha.su-19)

1.koshta asritha

2.shakhasritha

Daha

A/c sushrutha (su.u-47)

- Madhyaja
- Pittaja
- Abhigathaja
- Kshathaja
- Raktaja
- Trushna nirodhaja
- Dhathu kshya janya

M56BOOKSTORE

Vatha rakta (cha.chi-29)

	Based on dosha
1.uttana vata rakta	1.vataja
2.Gambhira vata rakta	2.pittaja
	3.kaphaja
	4.sannipathaja
	5.Raktaja
	6.Vata-pittaja
	7.vata-kaphaja
	8.pitta-kaphaja

Pleeha vrdhi

1. Vataja   2. Pittaja   3.kaphaja   4.Raktaja   5.sannipathaja

MAMSA VAHA SROTAS

Granthi

charaka	Susrutha (su.ni-11)	Ashtanga hridya(A.Hu-29)
1.vataja	1. vataja	1.vataja
2.pittaja	2.pittaja	2.Pittaja
3.kaphaja	3. Kaphaja	3.kaphaja
4.Medhaja	4.Medhaja	4.medhaja
5.Siraja	5.siraja	5.Siraja
6.mamsaja		6.Mamsaja
		7.Asthija
		8.Raktaja
		9.Vrinaja

Arbudha (Su.Ni-11 & A.Hr.U-29)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Raktaja
5. Mamsaja
6. Medhaja

Again based on swaroop-2 types

1. Adhya arbudha
2. Dvira arbudha

Arshas

A/c charaka (cha.su-19 & A.Hr.chi-8)

1. Ardra arshas
2. Shushka arshas

M56BOOKSTORE

Kushta (cha.chi-7)

Mainly 2 types –kshudra kushta & Maha kushta

Kshudra kushta	Maha kushta
1.Eka kushta	1.kapala
2.charmakhya	2.udumbhara
3.Kitibha	3.Mandala
4.vipadheeka	4.Rishya jihva
5.Alaska	5.pundeerika
6.Dadru	6.sidhma
7.charmadhala	7.Kakannaka
8.pama	
9.visphota	
10.shatharu	
11.vicharchika	

Switra (cha.chi-7)

- 1.Daruna
- 2.charuna
- 3.keelasa

M56BOOKSTORE

Visarpa (cha.chi-21)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Agneya (v-p)
5. Kadharmaka (p-k)
6. Granthi (v-k)

A/c sushrutha- V, P, K, VPK, Kshataja

A/ c charaka (cha. Chi-14)

1. Sahaja(1)

2. Kalaja(6)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Dvandvaja
5. Sannipathaja
6. Raktaja

A/c sushrutha

1. vataja
2. Pittaja
- 3.Kaphaja
- 4.sannipathaja
5. Sahaja
- 6.Raktaja

MEDHA VAHA SROTAS

Gala ganda (su.Ni-11)

1. Vathaja
2. Kaphaja
3. Medhaja

Premeha(cha.chi-6) = 20 types

1.vataja = 4	2.pittaja =6	3.kaphaja=10
1.majja meha	1.kshara. m	1.Udaka.m
2.madhu.m	2.Kaja .m	2.Ikshuvalika .m
3.vasa.m	3.Neela .m	3.Sandhra .m
4.Hasthi .m	4.Haridra.m	4.Sandhra prasatha.m
	5.Manjishta .m	5.shukla .m
	6.Rakta meha	6.shukra.m
		7.sheetha .m
		8.Shanair .m
		9.Lala.m
		10.Siktha .m

Premeha pidka (cha.su-17)

- 1.sharavika
- 2.kachapika
- 3.Jalini
- 4.Sarshapi
- 5.Alaji
- 6.Vinatha
- 7.vidhradhi

Vidhradhi – 1. Bahya

2. Abhyanthra (cha.su-17 & su.Ni-9)

- a.vataja
- b. pittaja
- c. Kaphaja
- d.sannipathaja
- e. Raktaja
- f. Kshathaja /Aganthuja

A/c sushrutha along charaka – he added 3 more – Masurika,
Putrini,Vidhareeka

M56BOOKSTORE

SHUKRA VAHA SROTAS

Klaibya (cha.chi-30)

1. Beejo upghatha janya
2. Dhvajo upghatha janya
3. Jara janya
4. Shukra kshaya janya

MUTRA VAHA SROTAS

Mutra krichra (cha.chi-26)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja
5. Shalyaja
6. Purishaja
7. Shukraja
8. Ashmarija

Mutra aghatha (cha.si-9)

1. Vata kundalika
2. Ashtila
3. Vatha vasti
4. Mutra athitha
5. Mutra jatara
6. Mutra utsanga
7. Mutra kshaya
8. Mutra granthi
9. Ushna vatha
10. mutra sadha
11. Vit vighatha
12. Vasthi kundla
13. Mutra krichra

M56BOOKSTORE

Ashmari (A.Hr.Ni-9)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Basti ashmari
5. Shukra ashmari
6. Sharkara jana

PURISHA VAHA SROTAS

Atisara (cha.chi-19 & cha.su -19)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja
5. Bhaya
6. Shokaja

1) A/c स्त्रियत

2) V

3) P

4) K

5) Sannipathaja

6) Shokaja

7) Amaja

Pravahika (m.ni-3)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Raktaja

SWEDA VAHA SROTAS

Khalitya (A.Hr.U-23)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. sannipathaja

Palitya (A.Hr.u-23)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja
5. Shiro rujothbhava

MANO VAHA SROTAS

Unmada

Cha.su-9	A.Hr.u-6	Su.su-62
1. Vataja	1. Vataja	1.Vataja
2. Pittaja	2.pittaja	2 .pittaja
3. Kaphaja	3.Kaphaja	3.Kaphaja
4.sannipathaja	4.Sannipathaja	4.Sannipathaja
5. Aganthuja	5.Chitta ghthaja	5.Mano dhukhaja
	6.Vishaja	6. visho unmada

मानसिक
रक्त

Apasmara (cha.chi-10)

1. Vataja
2. Pittaja
3. Kaphaja
4. Sannipathaja

Madha (cha.su-19)

1. Vataja (5) रक्त
2. Pittaja (6) मज्जा
3. Kaphaja (7) विषज
4. Sannipathaja

Murcha

Cha.su-24	Su.u-46
1.vathaja	1. Vataja
2.pittaja	2. Pittaja
3.Kaphaja	3. Kaphaja
4.Sannipathaja	4.Raktaja(shonithaja)
	5.Madhya janya

⑥ अग्निमान्द्य

KRIMI ROGAS (cha. Vi-4) total -20 types

- 1.Bahyaja (malaja)
2. Raktaja
- 3.shleshmaja
4. Purishaja

Malaja	Raktaja	Shleshmaja	Purishaja
1.yuka	1.Keshadha	1.Antrada	1.Kakeruka
2.Pippilika	2.Lomadha	2.Udaraveshta	2.Makeruka
	3.Lomadhvipa	3.Hridyatha	3.Leliha
	4.saurasa	4.chura	4.sashulaka
	5.Audumbara	5.Dharbha pushpa	5.sousuratha
	6.Janyhumatha	6.Sougandhika	
		7.maha guda	

अनायुक्त

Mainly

Other

Shleepatha (m.ni-39)

- 1.vathaja
2. पित्तज
- 3.Kaphaja

① वातज

② पित्तज

③ कफज

① वातपित्तज

② वातकफज

③ पित्तकफज

④ अस्मज

⑤ वातपित्तकफ (सन्निवृत्त)

2.pittaja

4.sannipathaja

VATHA VYADHI

Arditha (cha.chi-28)

- 1.Kevala ardha mukha
2. Ardha shareera

Grdhrasi

1. Vathaja
2. Vatha-Kaphaja

Akshepaka

1. Apatantraka
2. Antarayama
3. Bahirayama
4. Aganthukak;

KSHUDRA ROGAS (A.Hr.U-31) – Types-36

1. Ajagalika
2. Yavaprakhya
3. Kacchapi
4. Panasika
5. Pashana gardhabha
6. Mukha dhushika
7. Padma kantaka
8. Vivarta
9. Masurika
- 10.Visphota

11. Viddha
12. Gardhabhi
13. Kaksha
14. Gandhanama
15. Rajika
16. Jala gardhabha
17. Agni rohini
18. Irivellika
19. Vidhari
20. sharkara arbuda
21. Valmika
22. Kadhara
23. Rudha gudha
24. chippi
25. Kunakha
26. Alasa
27. Thila kalaka
28. mashaka
29. Charmakila
30. Jathumani
31. Lacchana
32. Vyasa
33. Nilika
34. Prasupthi
35. uthkotha
36. Kotha

M56BOOKSTORE